

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 44445**Nom:** Relació pedagògica amb l'alteritat**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 3**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2211 - Màster Universitari en Psicopedagogia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2211 - Màster Universitari en Psicopedagogia	Formació comuna I	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

JODAR RICO FRANCISCO

RESUM

El punt de partida de l'assignatura gira entorn de la pregunta pel sentit educatiu dels vincles amb l'alteritat que poden construir-se en la relació pedagògica. En este punt de partida conflüixen, almenys, tres eixos problemàtics bàsics.

En primer lloc, la reconstrucció conceptual del camp d'estudis del currículum, on el tradicional èmfasi en els conceptes de planificació o l'eficàcia en l'aprenentatge es desplaça cap al problema de la identitat, de la diferència i l'alteritat en educació.

Esta reconceptualització corre parella, en segon lloc, al trànsit que l'educació pública, segons documents oficials i discursos especialitzats, estaria experimentant en les últimes dècades des de la normalització, la correcció i la segregació cap a la diversitat i la inclusió.

Este doble passatge posa en relleu, finalment, la necessitat de construir una nova mirada a l'educació, als processos que tenen lloc en les institucions educatives. Una mirada atenta a les possibilitats (trans) formatives de la relació pedagògica amb l'alteritat. Una mirada amb ineludibles implicacions pedagògiques, ètiques i polítiques. Aquelles que s'activen una vegada que es posa en joc el sentit de l'educació pública, i les possibilitats de l'experiència educativa en la construcció d'un nosaltres obert a la diferència.

En conseqüència, el propòsit general és proporcionar a les/els estudiants una formació que els capacite per a tractar el sentit educatiu de la relació educativa com a experiència d'alteritat i les seues possibilitats formatives.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Actuar amb professionalitat i comportament ètic en l'exercici de les seues tasques.

Col·laborar amb el professorat en l'exercici de la funció docent, tutorial i en la d'organització dels centres educatius i Assessorar-li i col·laborar amb ell en el disseny de procediments i instruments d'avaluació, tant dels aprenentatges de l'alumnat, com del mateix procés d'ensenyança, així com en tècniques de dinàmica i maneig de grup, resolució de conflictes, mediació escolar i foment de la convivència i valors democràtics.

Mantindre un comportament reflexiu i crític davant de la realitat social i educativa i afavorir els canvis, transformacions i innovacions que porten a millorar la qualitat de vida individual i social.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Educació, alteritat i identitat

- La concepció relacional de la identitat
- Relació i alteritat en la formació del que som
- Iterdependència, vulnerabilitat i organització de la vida comuna
- Cuerpo i relació amb l'alteritat. Pedagogia de la crueltat

2. Educació normalitzadora i institucions totals. L'alteritat normalitzada a la Societat disciplinària

- La norma al dispositiu pedagògic de la modernitat
- Pedagogia correccional i escoles caserna
- Obsessió pel diferent: diferencialisme i classificació/etiquetatge de la infància

3. Educació neoliberal i escola empresa. L'alteritat desapareguda a la Societat neoliberal

- El subjecte neoliberal: expulsió de la diferència i pèrdua d'experiència educativa
- Els vincles a l'escola competitiva i del rentiment: les relacions de mercat
- Psicologització neoliberal de l'educació

4. Pedagogia, ètica i relació d'alteritat. La trobada i la implicació al món comú

- Investigar i conèixer l'altre. Escolta i atenció.
- Relació pedagògica d'alteritat: cos, afecció i rossonància
- Pedagogia, alteritat i vida comuna.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	2,00
Treball en grup	6,00
Teoria	7,00
Pràctiques a l'aula	7,00
Total hores	22,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	28,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	53,00

METODOLOGIA DOCENT

- Lliçó magistral participativa

- Aprenentatge cooperatiu
- Treball d'aula individual i grupal
- Atenció individualitzada i / o grupal

AVALUACIÓ

L'avaluació es realitzarà combinant diferents tipus d'informacions, vinculades a les diferents activitats que els alumnes i les alumnes duran a terme en el desenvolupament de l'assignatura. Per a això es podran utilitzar diferents procediments:

- Assaig, que consistirà en la realització d'un text escrit on s'aborden els continguts de l'assignatura i es facin servir les referències bibliogràfiques.
- Portafolis, en el qual s'inclouran els diferents treballs realitzats per l'estudiant.
- Exposicions a classe.
- Participació en les diferents activitats de classe i en les tutories.

Cadascuna d'aquests mecanismes tindrà assignat un valor de la nota final d'acord amb la importància atorgada.

Per optar a la qualificació d'aprovat i superiors cal superar amb suficiència totes les proves objecte d'avaluació.

Críteris d'avaluació:

- Ús adequat de les eines conceptuals i de les referències bibliogràfiques, materials i recursos.- Comprensió i capacitat de relació i integració dels continguts.- Claredat expositiva i argumentació de les presentacions i treballs que es realitzen.- Correcció ortogràfica i d'expressió.- Adequació en temps i forma de la presentació de les tasques encomanades

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

Skliar, C. (2017): Pedagogias de la diferencia. Noveduc. Buenos Aires.

Skliar, C. y Larrosa, J. (comp.) (2009): Experiencia y alteridad en educación. Homo Sapiens, Rosario.

Pépin, Ch. (2023). Encontrarse. Siruela, Madrid.

Van Manen, M. (1998): El tacto en la enseñanza. Barcelona: Paidós

Flahault, F. (2009): ¿Quién eres tú? Identidad y relación. Sequitur, Madrid. T

Foucault, M. (1991): Vigilar y castigar. S. XXI, Buenos Aires.

Frigerio, G. et al. (2003): Educación y alteridad. Novedades Educativas, Buenos Aires.

Brailovsky, D. (2019): ¿En defensa de los afectos?, Revista Deceducando, 6